

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΣΑΒΑΤΟ

Ίδιοκτήτης: Δ. Π. ΤΑΙΪΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΔΡΟΜΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ, άρ. 4, ΑΘΗΝΑ

Συντρομή χρονιάτικη: Για την Ελλάδα και την Κρήτη δρ. 10. Για τὸ ἔξωτερικὸ φρ. χρ. 12,50.—Γιὰ τις ἐπαρχίες δεχόμεστε καὶ τρίμηνες συντρομές (δρ τὴν τριμηνία).—Κανένας δὲ γράφεται συντρομητὴς ἢ δὲν προπλερώσει τὴν συντρομή του.

20 λεπτά τὸ φύλλο. — Τὰ περυσμένα φύλλα πουλιούνται στὸ γραφεῖο μᾶς διπλὴ τιμῇ.

Βρίσκεται στὴν Ἀθήνα σ' ὅλα τὰ κίόσκια, καὶ στὶς ἐπιχειρήσεις σ' ὅλα τὰ πραχτορεῖα τῶν Ἐφημερίδων.

Τὸν Πολυλά, ποὺ τοὺς συγκέντρωνε ὄλους, τὸν εἶχε τραβήξει ἡ πολιτικὴ.

Ἀπὸ τὴ Γερμανία ὁ Μαβίλης γύρισε στὴν Κέρκυρα. Ζούσεν ἐκεῖ ἀποτραβηγμένος, ἕως τελευταῖα, ὅπου τὸ στρατιωτικὸ κίνημα ἔφερε τὴν Ἐθνοσυνέλευση καὶ τὴν ἀλλαγὴ τῶν προσώπων στὴν κυβέρνηση τῶν δημοσίων. Ἡ ἐπανάσταση τῆς Κρήτης στὰ 96, κ' ἡ Ἡπειρο στὰ 97 τὸν εἶδανε πολεμιστὴ καὶ παλληκάρι. Ποιητὴς καὶ penseur ζοῦσε στὴν Κέρκυρα μὲ τὴν Τέχνη, στὴ συντροφιά τῶν βιβλίων καὶ τῶν φίλων, ἕσους τοῦ εἶχε ἀφήσει ὁ Θάνατος. Εἶχε τὸ ἐνδιαφέρον πάντοτε ἀνοιχτὸ γιὰ ὅ,τι ἀνθρώπινο, καὶ σὲ κανένα δὲν μπορούσε νὰ ταιριάσει καλύτερα ὁ στίχος τοῦ ποιητῆ — ἀνθρώπος εἰμί, πάντα τ'ἀνθρώπου μέλει μοι.

Ἀπὸ ἄλλη κοινωνικὴ καὶ πολιτικὴ δράση τὸν κρατοῦσε μακριὰ ἡ θεωρητικὴ του φύση, καὶ ἡ ὀριστικὴ ἀποτυχία στὴν Κέρκυρα τοῦ πολιτικοῦ κόμματος τοῦ Πολυλά, καὶ ἡ γενικὴ ἐξαχρείωση. Γι' αὐτό, οὔτε ἀξίωμα θέλησε κανένα νὰ δεχτεῖ, οὔτε στὴν πολιτικὴ νὰ κατέβει, στὸ πλευρὸ τοῦ ἀντίθετου κόμματος, καθὼς τοῦ εἶχαν προτείνει, ὅταν ἀπέθανε ὁ Πολυλάς.

Ἡ τελευταία πολιτικὴ μεταβολὴ τὸν εἶχε γιομίσει ἀπὸ ἐθνικὴ αἰσιοδοξία. Τὴν εἶδε σὰ μὴν ἀναγέννηση. Καὶ ὅταν τὸν ἐζήτησαν συντροφο, συνεργάτη καὶ σύμμαχο στὸν πολιτικὸ ἀγῶνα οἱ εὐγενικοὶ νέοι, καὶ ἀληθινὰ νέοι, τῶν Κορφῶν, δέχτηκε

ὁ Μαβίλης. Τὰ πολιτικὰ δὲν εἶτανε, βέβαια ἢ ἀποστολὴ του. Στὴ Βουλὴ μίλησε δυὸ φορές, τὴν πρώτη γιὰ νὰ ὑποστηρίξει τὴν ἐκλογὴ συμπατριώτη του βουλευτῆ, καὶ τὴν ἄλλη, στὴν ἱστορικὴ συζήτηση γιὰ τὸ γλωσσικὸ ζήτημα. Τότε, σ' ἐκείνη τὴ μοναδικὴ ἀνεμοζάλη μέσα κ' ἔξω ἀπ' τὴ Βουλὴ, ὁ Μαβίλης εἶτανε ὁ ἱεροφάντης τῆς γλωσσικῆς ἰδέας. Ὁ λόγος τοῦ στὴ Βουλὴ εἶναι ἱστορικὸς. Ὁ ποιητὴς ὅταν ἀκρομελέτητα ἔλεγε τὸ στίχο τοῦ Αἰσχύλου — κρείσσον τείχους βωμός, ἄρρηκτον σάκος, — εἶτανε πρόσωπο αἰσχύλειο. Τί φρόνημα! «Ὅχι πλέον χάριν ἐμοῦ, ἀλλὰ χάριν τῆς ἀξιοπρεπείας αὐτῆς τῆς Βουλῆς δὲν πρέπει νὰ ψηφισθῆ τοιοῦτον ἄρθρον». Τέτοια λόγια τὴν ὥρα ἐκείνη ἕνας Μαβίλης μπορούσε νὰ τὰ πεῖ. Ἡ Βουλὴ, ἐννοεῖται, ψήφισε τὸ ἄρθρο.

Τὸ ποιητικὸ ἔργο τοῦ Μαβίλη, ὅσο ἔχει ὡς τώρα δημοσιευτεῖ, εἶναι λιγιστό. Εἶτε ἀπὸ μετριοφροσύνη εἶτε ἀπὸ συνείδηση καλλιτεχνικὰ ἐγωϊστικῆ, ὁ ποιητὴς δύσκολα ἀποφάσιζε νὰ φανερώνει στὸ δημόσιο τὰ ἔργα του. Ἡ ποίηση καὶ ἡ ποιητικὴ του κρατιέται ἀπὸ τις ἴδιες ἀρχές ποὺ διατύπωσε στὴν ὕστερη ποιητικὴ περίοδὸ τοῦ ὁ Σολωμός, καὶ ποὺ συνοψίζονται: στὴν ὑποταγὴ ὄλων τῶν στοιχείων ποὺ συντρέχουνε στὸ ἔργο, στὸ νόημα τῆς Τέχνης. Τὸ νόημα αὐτὸ τῆς Τέχνης, ἴσως ἀόριστο κάπως γενικά, προκειμένου γιὰ τοὺς «Ἐλευθέρους Πολιορκημένους» ἀνάπτυξε ὁ Σολωμὸς τοὺς «Στοχασμοὺς» ποὺ συνοδεύουν τὸ ποίημα. Ἡ συγχώνευση τῆς Ἰδέας καὶ τῆς μορφῆς εἶναι ὁ θεμελιακὸς γιὰ τὸ καλλιτέχνημα ἕρος. Χωρὶς ἡ ποίηση νὰ περιορίζεται στὴν τεχνικὴ, εἶναι ὅμως πάντοτε τέχνη, ἡ τέχνη τοῦ ρυθμικοῦ λόγου.

Ἡ λεπτόλογη προσοχὴ στὴ μορφή, ἀπόρροια τῶν ἀρχῶν αὐτῶν, διακρίνει τὴν ποιητικὴ σχολὴ τοῦ Σολωμοῦ. Ὁ ποιητὴς πρέπει νὰ γίνῃ κύριος τῆς Τέχνης του, ὅπως ὁ μουσικὸς καὶ ὁ ζωγράφος.

Ὁ Μαβίλης ἔχει τὸ αἶσθημα τῆς μορφῆς. Τὰ σονέτα τοῦ, ποὺ κρατοῦν αὐστηρὰ τὸν κλασσικὸ τύπο, δὲν παραβαίνουν ποτὲ τοὺς λεπτότερους ρυθμικοὺς καὶ μετρικοὺς κανόνες. Ἡ ρίμα εἶναι πλούσια. Ὁ στίχος ἔχει μὴ κίνηση ἤρεμα εὐγενικῆ· ἄλλοτε σφιχτὸς καὶ συμαζεμένος, εἶναι πιὸ ἐσωτερικὸς: δίνει τότε τὴ μελαγχολία τῶν θυμητικῶν ὀνειρῶν, τὴ συγκεντρωμένη λύπη τοῦ δειλινοῦ, ποὺ μαζεύονται σ' ἕνα δάκρυ. Ἄλλοτε ἔχει ἄπλωμα περισσότερο, εἶναι πιὸ ἀνοιχτός, πιὸ ἐξωτερικός, καὶ ταιριάζει στὸ λυρισμὸ ποὺ ξεχύνεται. Ἄλλοτε πάλι ξετυλίγεται μὲ ρευστὲς μαλακότητες καὶ μουσικότητες σ' ἕνα ρυθμὸ ἀτέλειωτο σὰν τὴ γαλανὴ κυματωσιὰ τῆς θάλασσας, καὶ στὸ κύλημά του ἡ ψυχὴ, σὲ ἀπαλὴ με-